

Q4

Rapport för fjärde kvartalet och helåret 2019

Fjärde kvartalet

- Nettoomsättningen uppgick till 2 308 MSEK (2 142)
- Rörelseresultatet uppgick till 186 MSEK (208)
- Kvartalets resultat uppgick till 132 MSEK (150)
- Resultat per aktie uppgick till 33,0 SEK (37,4)

Helåret

- Nettoomsättningen uppgick till 8 602 MSEK (7 874)
- Rörelseresultatet uppgick till 772 MSEK (468)
- Årets resultat uppgick till 619 MSEK (389)
- Resultat per aktie uppgick till 154,7 SEK (97,1)
- Avkastning på operativt kapital uppgick till 16,2% (11,4)
- Nettoskuldssättningsgraden uppgick till -0,14 ggr (-0,14)

Sjs tåg hade 2019 den högsta punktligheten för lång-, medel- och kortdistans-tåg sedan 2013 tack vare vårt strukturerade arbete. Pålitligare tågtrafik medförde att resandet¹ ökade med 10 procent under fjärde kvartalet jämfört med samma period föregående år. För helåret blev ökningen 11 procent.

SJ ABs kunder har aldrig varit nöjdare än under fjärde kvartalet. Även helårsutfallet blev det högsta sedan mätningarna inleddes. Ökat Nöjd kundindex (NKI) förklaras främst av högre punktlighet och övriga förbättringsåtgärder som genomförts.

SJ har fått förtroendet att fortsätta köra tågtrafiken mellan Göteborg och Karlstad (Vänertåg) under åtta år från december 2020 efter en upphandling i full konkurrens. Det är tredje uppdraget som SJ fått från regionala kollektivtrafikköpare under 2019. SJ har tidigare tilldelats uppdragen att köra Öresundstågen och tågtrafiken i Trafikpaket Nord i Norge.

Mälardalstrafiks nya Mälartåg togs i trafik den 15 december. SJ har på uppdrag från Mälardalstrafik testkört tågen och ansvarat för utbildning av personal. Alla testkörningar har gått enligt plan.

Den 13 december lämnade SJ in en ansökan om undantag från försörjningsdirektivet (LUF)³ för den svenska järnvägsmarknaden till EU-kommissionen. Kommissionen har 90 arbetsdagar på sig att fatta beslut från det att komplett ansökan lämnats.

Rörelseresultatet för helåret ökade främst tack vare stark resandeutveckling och hög belägningsgrad. I slutet av året intensifierade vi satsningarna på utveckling av vår verksamhet i syfte att säkra Sjs framtida konkurrenskraft.

Punktlighet, medeldistanståg, % (kvartal)

92^(90²)

Punktlighet, långdistanståg, % (kvartal)

85^(82²)

Nöjd kundindex NKI (kvartal)

74^(69²)

Sjukfrånvaro, % (kvartal)

5,2^(5,2²)

Koncernöversikt i sammandrag

	Okt-dec 2019	Okt-dec 2018	Förändring, %	Helår 2019	Helår 2018	Förändring, %
Nettoomsättning, MSEK	2 308	2 142	7,7	8 602	7 874	9,2
Rörelsens kostnader, MSEK	-2 111	-1 940	8,8	-7 898	-7 475	5,7
Rörelseresultat, MSEK	186	208	-10,6	772	468	65,0
Rörelsemarginal, %	8,1	9,7	n/a	9,0	5,9	n/a
Finansiella mål⁴						
Avkastning på operativt kapital, % (mål >7%)	16,2	11,4	n/a	16,2	11,4	n/a
Nettoskuldssättningsgrad, ggr (mål 0,5-1,0 ggr)	-0,14	-0,14	n/a	-0,14	-0,14	n/a
Av styrelsen föreslagen utdelning avseende årets resultat, % (mål 30-50%)	30	50	n/a	30	50	n/a

1. Resandeutveckling inkluderar resande med SJ-biljett avseende kommersiell trafik och upphandlad trafik exklusive resande med periodkort inom upphandlad trafik. Dock ingår samtligt resande med periodkort inom ramen för Movingoavtalet.

2. Jämförelsetal avser fjärde kvartalet 2018.

3. Enligt dom meddelad av EU-domstolen den 28 februari 2019 ska SJ följa upphandlingsreglerna i lagen om offentlig upphandling inom försörjningssektorerna (LUF). Läs mer i Sjs [Rapport för första kvartalet 2019](#).

4. För avstämningar, se sidan 17.

Starkt avslut på ett starkt år

Det gångna året blev framgångsrikt för oss på SJ. Många värdesätter de stora förbättringar vi gjort de senaste åren av bland annat bokning och betalning, service ombord, punktlighet och trafikinformation. Den positiva resandeutveckling som vi sett under lång tid uppgick för det fjärde kvartalet 2019 till 10 procent. För helåret 2019 blev resandeutvecklingen hela 11 procent.

God resandeutveckling tillsammans med hög beläggningsgrad är de viktigaste förklaringarna till att rörelseresultatet för helåret stärktes till 772 MSEK (468). Rörelseresultatet för det fjärde kvartalet uppgick till 186 MSEK (208).

Under hösten har vi sett en tydlig ökning av affärsresenärer. Många affärsresenärer väljer tåget för att det är bekvämt och för att de kan använda tiden ombord till att jobba. Vi är glada över att en ökad medvetenhet om klimat- och hållbarhetsfrågor gett affärsresandet med tåg en extra skjuts när företag och organisationer ser över sina

” **Våra nyckeltal visar att vi är på rätt väg och att det vi gör uppskattas.**

resepolicier. Allt fler företag hör av sig till SJ för att få hjälp med klimatkalkyler för att kunna påvisa effekten av att välja tåg framför andra transportslag.

Att det går att resa 40 000 tågresor mellan Stockholm och Göteborg med samma koldioxidutsläpp som för en enda flygresor är ett kraftfullt argument för att välja tåget. Ett annat är att snittpriset på tågresor ligger betydligt lägre än på flygresor, tack vare vårt systematiska arbete med att sänka kostnaderna. På linjerna från Stockholm till Göteborg, Malmö och Sundsvall var kostnaden för en tågresa mindre än hälften jämfört med flyg 2018. Det gångna året var våra tåg dessutom punktligare än flyget på de sträckor där alternativet finns.

Våra nyckeltal visar att vi är på rätt väg och att det vi gör uppskattas. Nöjd kundindex (NKI) nådde en ny toppnotering under fjärde kvartalet tack vare högre punktlighet och vårt övriga förbättringsarbete. Punktligheten för SJs tåg blev under 2019 den högsta sedan det branschgemensamma målet på 95 procents punktlighet fastställdes 2013 och samarbetet Tillsammans för Tåg i Tid (TTT) inleddes.

Våra långdistanståg nådde under helåret 83 procents punktlighet (77) och medeldistanstågen 92 procent (88). Nio av tio SJ-tåg ankom inom fem minuter från utsatt tid under 2019.

Den förbättrade punktligheten klarade vi trots den ökade trängseln på spåren. För första gången rullade mer än en miljon persontåg på den svenska järnvägen under ett år och det miljonte tåget blev vår X 2000-avgång från Stockholm till Göteborg den 16 november. Infrastrukturminister Tomas Eneroth reste med tåget och bjöd resenärerna på fika.

För att möta den stora tillströmningen av resenärer har vi kört så mycket vi kunnat. Vi har kopplat på fler vagnar på befintliga avgångar och satt in extraturer när efterfrågan varit extra hög och det varit möjligt. I samband med att den nya tågtidtabellen (T20) började gälla i mitten av december 2019 utökade vi vår ordinarie trafik ytterligare. Nyheter

var bland annat fler snabbtågsavgångar på helgerna liksom fler avgångar med våra billigare InterCity-tåg. Vi har även anpassat nattågstrafiken Stockholm-Malmö så att den som vill resa vidare ska hinna med morgonavgången från Köpenhamn till Hamburg.

De närmaste åren investerar vi cirka 12 miljarder kronor för att kunna erbjuda våra resenärer nya och moderna tåg med fler sittplatser. Nya X 2000 som har en härlig premiumkänsla kommer att tas i trafik senare i år och vi har beslutat att investera i en ny snabbtågsflotta och en ny regional-tågsflotta. Vi gör allt vi kan för att möta efterfrågan. Spåren är fulla och för att få plats med fler avgångar behöver Sveriges järnvägar både högre standard och ökad kapacitet.

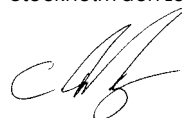
Våra förberedelser inför att vi tar över tågtrafiken i Trafikpaket Nord i Norge i juni 2020 och Öresundstågstrafiken i december 2020 pågår med hög intensitet och enligt plan. Vi rekryterar för fullt till våra dotterbolag SJ Norge AS och SJ Öresund AB. I januari 2020 välkomnade vi Sverre Høven, vår nye vd i Norge.

Ett starkt fjärde kvartal avslutade ett starkt år för SJ. Men det har inte kommit av sig självt utan är resultatet av det strukturerade arbete vi lägger ned för att nå våra ambitiösa målsättningar. Ökad medvetenhet om klimatutmaningen får många att testa tåget och SJ men det är vårt erbjudande och vår leverans som gör att de väljer att resa med oss igen.

Det här blir min sista kvartalsrapport jag lämnar som vd för SJ. Jag vill passa på att tacka alla er fantastiska medarbetare, som tillsammans med mig utvecklat vår affär, service och produkter för våra resenärer. SJ är idag ett helt annat bolag än när jag tillträdde som vd för åtta år sedan. Jag är också glad över det starka engagemang våra resenärer har för tågresa och det förtroende ni ger oss när ni reser med oss.

Jag är verkligen stolt över vad vi åstadkommit tillsammans!

Stockholm den 13 februari 2020

Crister Fritzson
Verkställande direktör

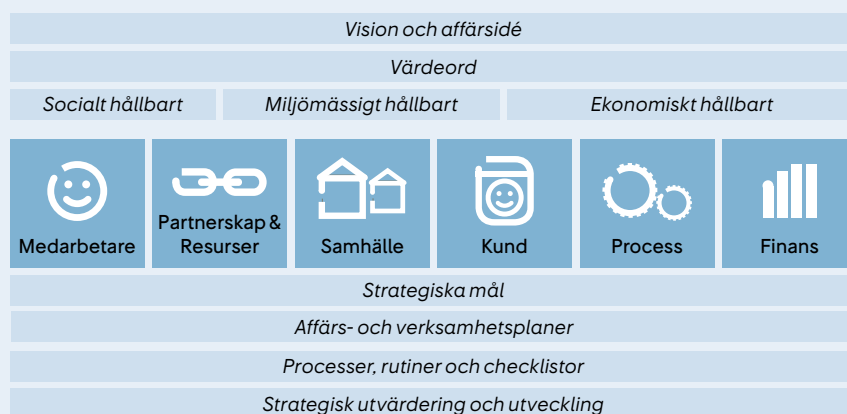
SJ-koncernens styrkort¹

	Utfall helår 2019	Mål helår 2019	Utfall helår 2018
😊 Medarbetare			
Sjukfrånvaro, % (R12)	4,9	4,8	5,2
Ledarskapsindex (årsvärde)	76	77	76
Prestationsindex (årsvärde)	80	81	79
Mångfald, %, utländsk bakgrund enligt SCB (årsvärde)	17	17	17
🔗 Partnerskap & resurser			
Antal genomförda hållbarhetsrevisioner ² (ackumulerat)	7	8	5
🏠 Samhälle			
Trafiksäkerhetsindex (ackumulerat)	96,7	96,5	96,7
Varumärkesindex, VMI, SJ AB (årsvärde)	54	55	51
Miljöindex, SJ AB (årsvärde)	79	79	77
SJ Volontär, antal timmar (ackumulerat)	1235	1 000	752
😊 Kund			
Nöjd kundindex, NKI, SJ AB (årsvärde)	73	75	69
Nöjd resenärsindex ³ , NRI, SJ Götalandståg, pendeltåg (årsvärde)	96	93	95
Nöjd resenärsindex ³ , NRI, SJ Götalandståg, regionaltåg (årsvärde)	96	94	94
⚙️ Process			
Punktlighet långdistanståg (fjärr- och nattåg), 5 min, % (R12)	83	93	77
Punktlighet medeldistanståg (regionaltåg), 5 min, % (R12)	92	94	88
Punktlighet kortdistanståg (pendeltåg), 3 min, % (R12)	94	93	92
Regularitet ⁴ långdistanståg (fjärr- och nattåg), % (R12)	97	98	96
Regularitet ⁴ medeldistanståg (regionaltåg), % (R12)	97	98	96
Regularitet ⁴ kortdistanståg (pendeltåg), % (R12)	98	98	98
📊 Finans			
Nettoskuldssättningsgrad, ggr	-0,14	0,5-1,0 ⁵	-0,14
Avkastning på operativt kapital, % (R12)	16,2	>7,0 ⁶	11,4
Utdelning, andel av periodens resultat, %	30 ⁷	30-50	50

1. För definition av finansiella och icke-finansiella nyckeltal hänvisas till Sjs Års- och hållbarhetsredovisning 2018 sidorna 99-100.
2. Fördjupade leverantörsgrensningar ur ett hållbarhetsperspektiv.
3. Egen mätmetod, ej jämförbart med utfall för SJ AB.
4. Mäter andelen tåg som avgår från utgångsstation och kommer fram till slutstation enligt den plan som gäller två dygn innan trafikdygn.

5. Målet ska nås på sikt.
6. Målet ska nås i genomsnitt.
7. Enligt styrelsens förslag.

Från vision till konkret arbete

Hållbart företagande är en naturlig och integrerad del i Sjs affärsmodell. Med utgångspunkt i Sjs vision, affärsidé och värdeord säkerställs ett socialt, miljömässigt och ekonomiskt hållbart företagande genom mätning och uppföljning av styrområdena: Medarbetare, Partnerskap & Resurser, Samhälle, Kund, Process samt Finans. För att årligen utvärdera och utveckla Sjs ledningssystem används den europeiska kvalitetsmodellen EFQM. Modellen underlättar för att med struktur och systematik mäta var SJ befinner sig i förhållande till vision och uppsatta mål.

Hållbart företagande

Jämförelsetal inom parantes avser utfall för helåret 2018.

SJs affärsidé är att erbjuda marknadens mest kundnära och hållbara resande i egen regi och tillsammans med andra. Det innebär att SJ ska vara bäst på att tillgodose kundernas behov och att socialt, miljömässigt och ekonomiskt ansvar ska gå hand i hand genom hela verksamheten. Hållbart företagande är integrerat i SJs affärsmodell.

Med utgångspunkt i bolagets vision, affärsidé, värdeord och balanserade styrkort bedrivs verksamheten på ett socialt, miljömässigt och ekonomiskt hållbart sätt. SJs balanserade styrkort omfattar sex styrområden som mäts och följs upp regelbundet.

Medarbetare

Sjukfrånvaron i SJ-koncernen fortsätter att minska och uppgick under 2019 till 4,9 procent (5,2). Årets mål nåddes inte. Hela året visade en starkt positiv trend. De långa sjukfrånvarofallen minskade successivt tack vare ett intensivt arbete med rehabiliteringsinsatser för snabb återgång till arbete, och även den korta sjukfrånvaron minskade.

SJs medarbetarundersökning för 2019 genomfördes under fjärde kvartalet. Prestationsindex stärktes med en indexenhet till 80 (79) men nådde inte årets mål. Utfallet för Ledarskapsindex låg kvar på samma nivå 76 (76) och nådde inte heller målet. Variationen i utfall mellan olika avdelningar är stor, och för avdelningar med utmaningar fortsätter SJ att utveckla metoder och digitala verktyg för att underlätta dialog.

Medelantalet anställda i SJ-koncernen uppgick under året till 3 794 (3 756), fördelat på 2 964 (2 954) i moderbolaget SJ AB och 829 (801) i koncernens dotterbolag.

Partnerskap & resurser

Under året genomfördes 7 (5) hållbarhetsrevisioner av leverantörer, varav 3 utfördes av extern revisor. Ett antal mindre avvikelser och observationer gjordes och dessa är nu åtgärdade. Fokus under 2019 var leverantörer av mat och dryck samt fortsatt fördjupad granskning av fordonsleverantörer.

Samhälle

Trafiksäkerhetsindex för 2019 blev 96,7 (96,7), vilket innebär att årets mål överträffades. Av de olyckor som ingår i index dominerar djurpåkörningar.

Varumärkesindex (VMI) ökade under fjärde kvartalet till 56 (51), vilket är det högsta utfallet hittills. Den stora ökningen sedan årets tredje kvartal sammanfaller tydligt med det nya kommunikationskonceptet "Framtidens sätt att resa" som lanserades i oktober. Kommunikationskonceptet lyfter fram tågets klimatfördelar och SJ som ett innovativt, härligt, viktigt och pålitligt företag. Syftet är att förändra bilden av SJ och stärka varumärket genom att få människor att se på SJ med andra ögon.

För helåret blev VMI 54 (51) vilket innebär att årets mål inte nåddes, även om VMI för det fjärde kvartalet överträffade målet.

Miljöindex nådde under fjärde kvartalet 80 (77), vilket är det högsta utfallet någonsin. Utfallet för helåret blev 79 (77), vilket innebär att årets mål nåddes. Sannolikt har SJs klimatkampanj, det nya kommunikationskonceptet "Framtidens sätt att resa" samt fokus på klimatfrågan i samhället bidragit till detta. Miljöskäl är fortsatt den enskilt viktigaste anledningen till att SJs kunder väljer tåget.

Utfallet för SJ Volontär blev 1 235 timmar (752), vilket innebär att årets mål överträffades.

Kund

Nöjd kundindex (NKI) mäts ombord på SJ ABs tåg. Utfallet blev under fjärde kvartalet 74 (69), vilket är en ökning med en indexenhet sedan årets tredje kvartal och det högsta utfallet sedan mätningarna inleddes. NKI för helåret uppgick till 73 (69) vilket är ny toppnotering även om årets mål inte nåddes. Förbättrad punktlighet har tillsammans med övrigt förbättringsarbete gett ökad kundnöjdhet. Under fjärde kvartalet har satsningar gjorts för att stärka SJ som varumärke. Uppfattningen om SJ som företag och SJs varumärke har också stor påverkan på hur nöjda resenärerna är ombord, så ett starkt varumärke leder även till högre NKI.

SJ har för andra gången utnämnts till Sveriges mest digitala reseföretag av BearingPoint i studien Digital Leaders in Sweden 2020. SJ utsågs 2019 till Europas mest digitala reseföretag.

SJ Götalandsståg mäter Nöjd resenärsindex (NRI). Utfallet under fjärde kvartalet blev 95 (95) bland pendeltågsresenärer och 95 (94) bland regionaltågsresenärer. För helåret uppgick NRI bland pendeltågsresenärer till 96 och bland regionaltågsresenärer till 96. Årets mål överträffades därmed och förbättringen beror främst på stabil leverans av tågtrafiken.

Process

Punktligheten har haft en positiv trend under året. Utfallet för helåret blev det högsta sedan 2013 då det branschgemensamma målet 95 procent punktlighet fastställdes och samarbetet Tillsammans för Tåg i Tid (TTT) inleddes. Men ökad trängsel på spåren gör järnvägssystemet allt mer sårbart. Fortsatta förbättringar av punktligheten förutsätter därför utökad kapacitet på svensk järnväg.

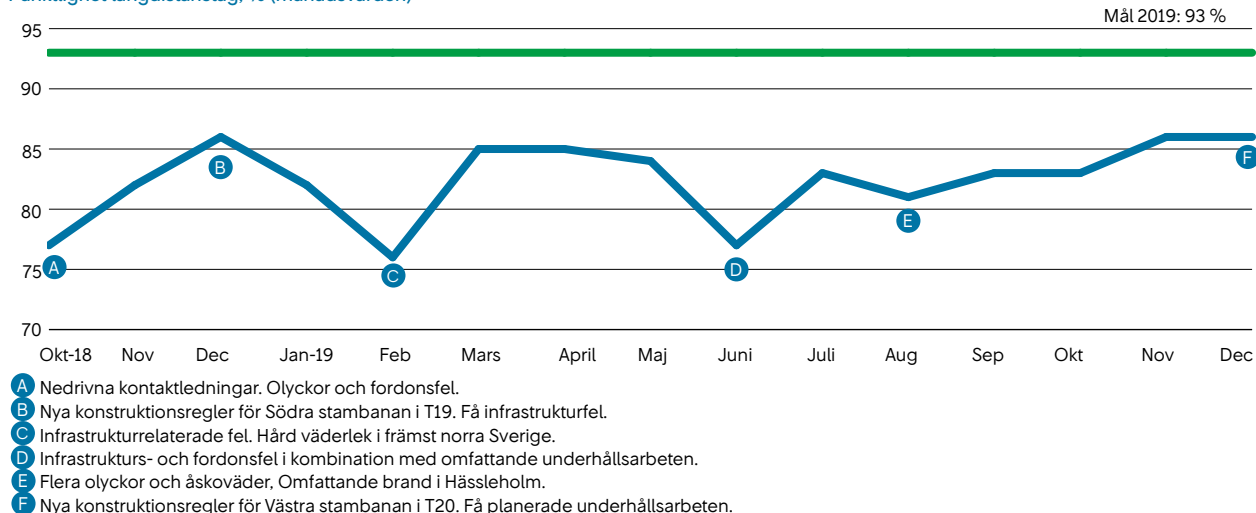
SJs kortdistanståg hade under helåret 2019 en punktlighet på 94 procent (92) och överträffade därmed årets mål. Medeldistanstågens punktlighet uppgick till 92 procent (88), vilket innebär att det branschgemensamma målet är inom räckhåll trots att årets mål inte nåddes.

Förbättringarna för kort- och medeldistanstågen beror på de långsiktiga åtgärder som SJ genomfört på egen hand och tillsammans med branschen. Viktiga förbättringar under 2019 var Trafikverkets systematiska åtgärder på växlar i Stockholmsområdet och att branschens planering av underhållsarbeten blivit bättre. Ytterligare en viktig förklaring till högre punktlighet för kort- och medeldistanstågen är att branschensamarbetet förbättrats vid behov av att reducera trafik vid störningar och väderrelaterade situationer.

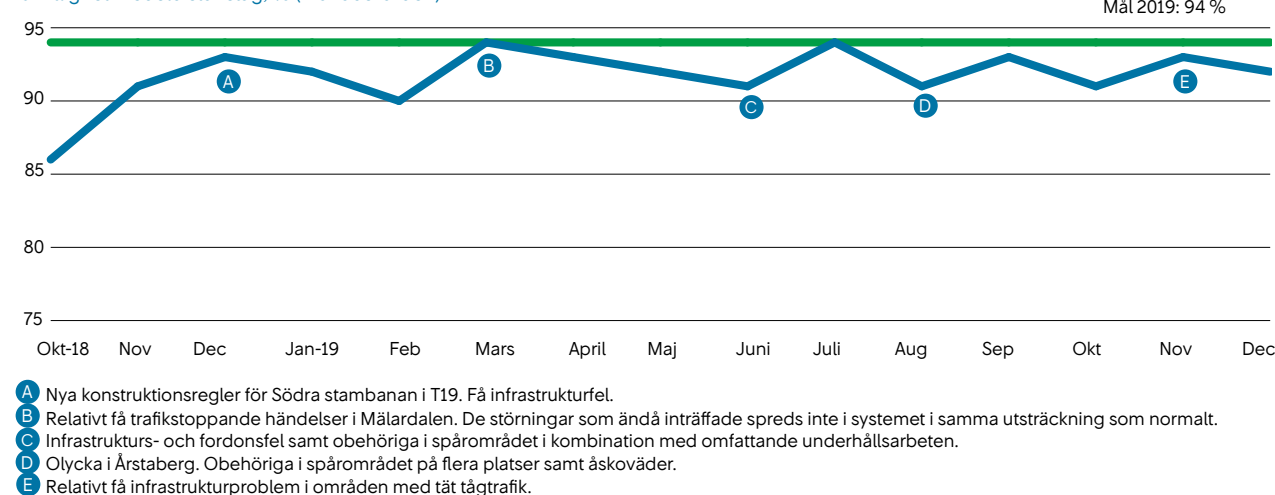
SJs långdistanståg nådde 83 procent (77) punktlighet. Det är långt från årets mål men den uppåtgående trenden visar tydligt att genomförda åtgärder har avsedd effekt. En förklaring till högre punktlighet för långdistanstågen är att SJ tillsammans med Trafikverket utvecklat reglerna för hur Trafikverket ska ställa samman tidtabellen för tåg på Södra stambanan och för hur försenade tåg ska prioriteras på denna bana.

Under året har vanliga orsaker till störningar varit infrastrukturrelaterade fel, fordonsfel samt obehöriga i spårområdet. Ovanligt många djurpåkörningar har både skapat störningar och medfört att tåg tagits ur trafik vilket påverkat resenärerna genom sent inställda tåg eller ersättningsstrafik.

Punktlighet långdistanståg, % (månadsvärden)

Punktlighet medeldistanståg, % (månadsvärden)

Finans

Sjs finansiella mål är avkastning på operativt kapital, nettoskuldssättningsgrad och utdelning. Dessa mått definieras inte enligt IFRS. För definitioner av Sjs alternativa nyckeltal hänvisas till Sjs Års- och hållbarhetsredovisning 2018, sidan 99.

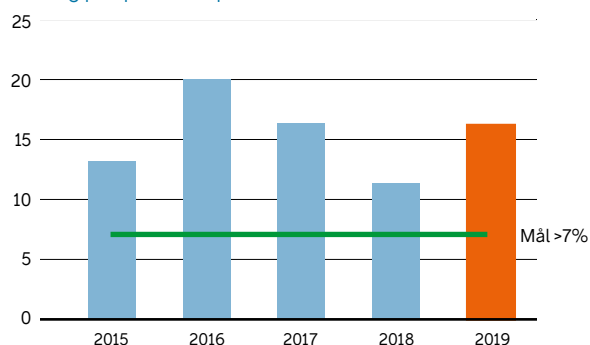
Avkastning på operativt kapital under 2019 uppgick till 16,2 procent (11,4) och är fortsatt över målet på 7 procent, vilket främst förklaras av ett förbättrat resultat. Införandet av IFRS 16 (leasingavtal) har minskat avkastningen på operativt kapital. Läs mer på sidan 15.

Koncernens nettoskuldssättningsgrad uppgick per den 31 december 2019 till -0,14 ggr (-0,14). Sjs kapitalstruktur är därmed starkare än vad ägarens långsiktiga mål på 0,5-1,0 anger.

Styrelsen för SJ AB har beslutat att föreslå årsstämman en utdelning om 186 MSEK (194), eller 46,40 SEK per aktie, för räkenskapsåret 2019. Den föreslagna utdelningen motsvarar 30 (50) procent av årets resultat efter skatt för SJ-koncernen, och beaktar därmed kommande större investeringar under de närmaste åren.

Finansiella mål	31 dec 2019	Mål	31 dec 2018
Avkastning på operativt kapital, %	16,2	>7	11,4
Nettoskuldssättningsgrad, ggr	-0,14	0,5-1,0	-0,14
Av styrelsen föreslagen utdelning avseende årets resultat, %	30	30-50	50

Avkastning på operativt kapital R12, %

Koncernens rapport över resultat och övrigt totalresultat

MSEK	Okt-dec 2019	Okt-dec 2018	Helår 2019	Helår 2018
Nettoomsättning	2 308	2 142	8 602	7 874
Övriga rörelseintäkter	1	2	7	49
Summa rörelsens intäkter	2 309	2 144	8 609	7 923
Personalkostnader	-664	-652	-2 576	-2 546
Av- och nedskrivningar	-282	-188	-1 110	-754
Övriga kostnader	-1 165	-1 100	-4 213	-4 175
Summa rörelsens kostnader	-2 111	-1 940	-7 898	-7 475
Resultat från andelar i intressebolag	-12	4	61	21
Rörelseresultat	186	208	772	468
Ränteintäkter och liknande poster	3	-10	27	4
Räntekostnader och liknande poster	-5	-5	-22	-15
Resultat före skatt	184	193	776	457
Skatter	-52	-43	-157	-68
Periodens resultat	132	150	619	389
Hänförligt till:				
Moderbolagets aktieägare	132	150	619	389
Resultat per aktie (före och efter utspädning), SEK	33,0	37,4	154,7	97,1
Genomsnittligt antal aktier, tusental	4 000	4 000	4 000	4 000
Övrigt totalresultat				
<i>Poster som kommer att omklassificeras till resultatet</i>				
Kassaflödessäkringar	-1	0	0	4
Valutaterminer	1	-1	7	4
Uppskjuten skatt	0	0	-2	-2
Övrigt totalresultat för perioden	0	-1	5	6
Totalresultat för perioden	132	149	624	394
Hänförligt till:				
Moderbolagets aktieägare	132	149	624	394

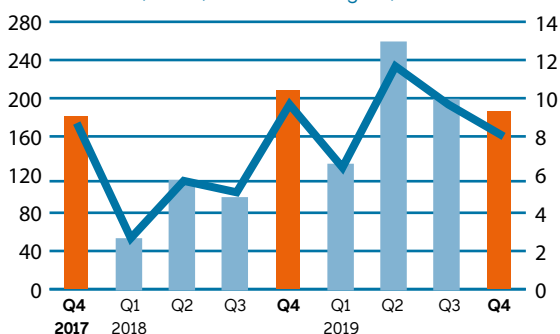
Kommentarer till koncernens rapport över resultat och övrigt totalresultat

Resultatutveckling fjärde kvartalet 2019

Rörelseresultat

Rörelseresultatet för fjärde kvartalet uppgick till 186 MSEK (208). Resultatet från den underliggande verksamheten ökade främst tack vare en stark resandeutveckling¹ på 10 procent och hög beläggningsgrad. Intensifierade satsningar på utveckling av verksamheten genomfördes i syfte att säkra Sjs framtida konkurrenskraft vilket påverkade resultatet. Under kvartalet har det redovisningsmässiga värdet per poäng i Sjs kundlojalitetsprogram SJ Prio justerats upp, drivet av förändrade uttagsmönster, vilket medförde en minskad intäkt på 31 MSEK. Rörelsemarginalen uppgick till 8,1 procent (9,7).

Rörelseresultat, MSEK, och rörelsemarginal, %

Koncernens resultat och skatt

Koncernens resultat före skatt uppgick till 184 MSEK (193). Aktuell skatt uppgick till -52 MSEK (-43). Den effektiva skattesatsen uppgick till 28,3 procent (22,3), ökningen beror främst på omvärdering av uppskjuten skatt.

Kvartalets resultat uppgick till 132 MSEK (150).

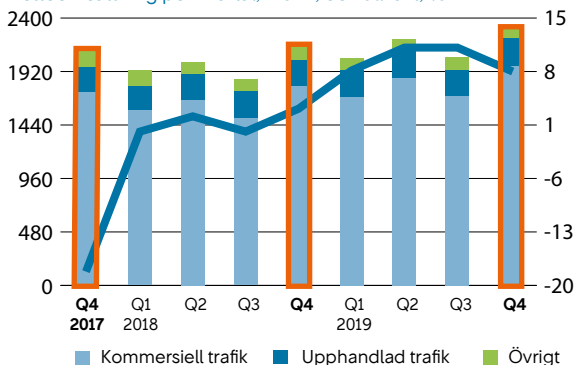
Intäkter

Sjs nettoomsättning uppgick till 2 308 MSEK (2 142), en ökning med 7,7 procent jämfört med motsvarande kvartal föregående år. Ökningen förklaras främst av en stark resandeutveckling¹ på 10 procent och hög beläggningsgrad. Även bistroförsäljningen ökade till följd av den starka resandeutvecklingen.

Sjs utbud var högre än under fjärde kvartalet föregående år.

Resandet i 1 klass ökade och allt fler valde ombokningsbara biljetter. Yielden (biljettpris per personkilometer) ökade med 1 procent främst till följd av hög efterfrågan på biljetter.

Nettoomsättning per kvartal, MSEK, och tillväxt, %

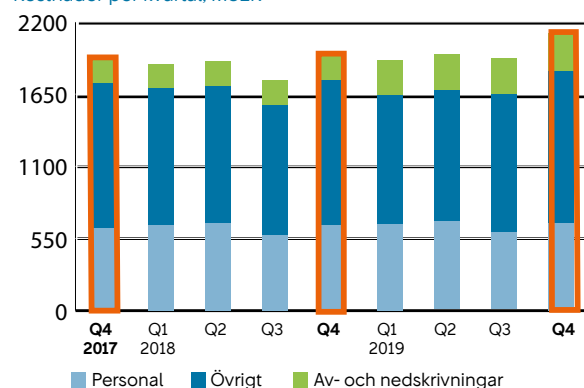
Tillväxten under 2017 påverkades av att SJ i december 2016 upphörde att köra pendeltågstrafiken i Stockholms län.

1. Resandeutveckling inkluderar resande med SJ-biljett avseende kommersiell trafik och upphandlad trafik exklusive resande med periodkort inom upphandlad trafik. Dock ingår samtligt resande med periodkort inom ramen för Movingoavtalet.

Kostnader

Totalt ökade Sjs kostnader med 171 MSEK jämfört med motsvarande kvartal föregående år, vilket motsvarar 8,8 procent främst drivet av ökad produktion till följd av stark resandeutveckling.

Kostnader per kvartal, MSEK

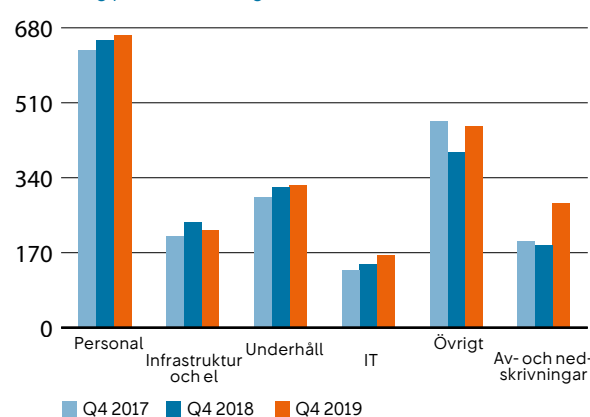

Personalkostnaderna ökade något jämfört med samma period föregående år, ökningen beror främst på årlig lönerevision samt ökat medelantal anställda.

Det högre kostnadsutfallet under kvartalet förklaras delvis av större utbud och ökat resande. Försäljningsrelaterade kostnader ökade till följd av det ökade resandet. Kostnaden för infrastruktur och el minskade något trots större utbud på grund av lägre pris på el. SJ fortsatte även satsningen på digitalisering samt intensifierade arbetet med verksamhetsutveckling för att säkra Sjs framtida konkurrenskraft vilket medförde ökade kostnader jämfört med motsvarande kvartal föregående år. Kostnaderna för befintliga avtal och satsningar inom upphandlad trafik har också ökat.

Sedan den 1 januari 2019 tillämpar koncernen IFRS 16 "Leasingavtal", vilket under fjärde kvartalet påverkade övriga kostnader i form av lägre hyreskostnader om 91 MSEK för lokaler och fordon men ökade avskrivningarna med 85 MSEK. Därutöver uppstod en ränteeffekt. Sammantaget påverkade införandet av IFRS 16 Sjs resultat positivt med 3,8 MSEK under fjärde kvartalet.

Utveckling per kostnadsslag, MSEK

Resultatutveckling helåret 2019

Rörelseresultat

Rörelseresultatet för helåret 2019 var starkt och uppgick till 772 MSEK (468), vilket främst förklaras av en stark resandeutveckling på 11 procent och en hög beläggningsgrad. Rörelsemarginalen stärktes till 9,0 procent (5,9).

Avyttringen av SilverRail Technologies AB gav en realisationsvinst på 58 MSEK under tredje kvartalet. Under tredje och fjärde kvartalet sattes sammanlagt 76 MSEK av i en omstruktureringsreserv med anledning av det effektiviseringsprogram som SJ genomför i syfte att säkra SJs konkurrenskraft och finansiella position. Under fjärde kvartalet har det redovisningsmässiga värdet per poäng i SJs kundlojalitetsprogram SJ Prio justerats upp, drivet av förändrade uttagsmönster, vilket medförde en minskad intäkt på 31 MSEK.

Koncernens resultat och skatt

Årets resultat var starkt och uppgick till 619 MSEK (389).

Koncernens resultat före skatt uppgick till 776 MSEK (457). Aktuell skatt uppgick till -157 MSEK (-68). Den effektiva skattesatsen uppgick till 20,2 procent (14,9). Skillnaden mellan den faktiska skattesatsen på 21,4 procent och den effektiva skatten för 2019 beror främst på ej skattepliktig realisationsvinst i moderbolaget vid avyttringen av SilverRail Technologies AB under tredje kvartalet.

Skillnaden mellan den faktiska skattesatsen på 22 procent och den effektiva skatten för 2018 var till största del en följd av förändrad skattesats efter regeringens beslut om ändrad bolagsskatt från och med den 1 januari 2019.

Koncernens rapport över finansiell ställning i sammandrag

MSEK	31 dec 2019	31 dec 2018
TILLGÅNGAR		
Anläggningstillgångar		
Materiella anläggningstillgångar	5 020	5 185
Nyttjanderättstillgångar	1 016	–
Immateriella tillgångar	239	218
Övriga tillgångar	106	141
Summa anläggningstillgångar	6 381	5 544
Omsättningstillgångar		
Varulager	9	9
Kortfristiga fordringar	653	773
Kortfristiga placeringar	2 483	1 518
Likvida medel	204	191
Summa omsättningstillgångar	3 348	2 491
SUMMA TILLGÅNGAR	9 729	8 035
EGET KAPITAL OCH SKULDER		
Summa eget kapital	5 170	4 740
Långfristiga skulder		
Avsättningar	225	191
Räntebärande skulder	769	864
Leasingskulder	694	–
Uppskjutna skatteskulder	462	465
Summa långfristiga skulder	2 150	1 521
Kortfristiga skulder		
Avsättningar	311	174
Räntebärande skulder	98	98
Leasingskulder	293	–
Icke räntebärande skulder	1 707	1 502
Summa kortfristiga skulder	2 409	1 774
Summa skulder	4 559	3 295
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER	9 729	8 035

Kommentarer till koncernens rapport över finansiell ställning

Tillgångar

Materiella anläggningstillgångar

Koncernens materiella anläggningstillgångar uppgick till 5 020 MSEK (5 185) och utgörs till största delen av tågfordon. Sjs fordonsflotta består främst av SJ 3000, X 2000, dubbeldäckare samt lok och personvagnar. Investeringar under året avseende materiella anläggningstillgångar uppgick till 552 MSEK (508). Investeringarna avsåg främst X 2000.

Nyttjanderättstillgångar

Koncernens nyttjanderättstillgångar består främst av hyresavtal för lokaler och i mindre utsträckning för tåg, vilka totalt uppgick till 1 016 MSEK (–), se not 5 för ytterligare information avseende övergången till IFRS 16.

Immateriella tillgångar

Koncernens immateriella tillgångar uppgick till 239 MSEK (218) och utgörs av balanserade utgifter för utveckling, främst avseende utvecklingskostnader för verksamhets-

nära IT-system. De största IT-systemen är ett underhållssystem och ett nytt tidtabell-/planeringssystem. Investeringar i immateriella tillgångar under året uppgick till 97 MSEK (58) och avsåg bland annat ny ekonomiplattform och utveckling av nytt planeringssystem.

Övriga anläggningstillgångar

Övriga anläggningstillgångar uppgick till 106 MSEK (141) och utgörs främst av finansiella placeringar och andelar i intressebolag. Placeringarna avser fondförvaltning av likvida medel som ska täcka framtida utbetalningar av livräntor.

Under tredje kvartalet avyttrade SJ AB sin tjugofemprocentiga andel i SilverRail Technologies AB till SilverRail Technologies Inc.

Omsättningstillgångar

Kortfristiga placeringar uppgick till 2 483 MSEK (1 518), där ökningen förklaras av att överskottslikviditeten investerats i obligationer och räntefonder.

Koncernens rapport över förändring i eget kapital i sammandrag

MSEK	2019	2018
Ingående balans den 1 januari	4 740	4 615
Periodens resultat	619	389
Övrigt totalresultat för perioden	5	6
Totalresultat för perioden	624	394
Utdelning till aktieägare	-194	-269
Utgående balans den 31 december	5 170	4 740

Eget kapital

Koncernens eget kapital uppgick till 5 170 MSEK (4 740). Förändringen förklaras av periodens totalresultat om 624 MSEK (394), samt utdelning till aktieägarna med -194 MSEK (-269).

Skulder

Räntebärande skulder

Koncernens räntebärande skulder (inklusive leasingkulder) uppgick till 1 854 MSEK (962), ökningen beror främst på att leasingkulder om 987 MSEK (-) redovisats på grund av tillämpningen av IFRS 16, se not 5 för ytterligare information. Räntebärande skulder utgörs därutöver främst av upptagna lån 2012 för finansiering av SJ 3000 samt upptag-

na lån 2015 för moderniseringen av X 2000. Lånen har en återstående löptid på 4 till 6 år.

Avsättningar

Avsättningar uppgick till 536 MSEK (365), ökningen beror främst på att en omstruktureringsreserv om sammanlagt 76 MSEK satts av under tredje och fjärde kvartalet med anledning av det effektiviseringsprogram som SJ genomför i syfte att säkra Sjs konkurrenskraft och finansiella position. Ökningen beror också på att värdet per poäng i Sjs kundlojalitetsprogram SJ Prio justerats upp, drivet av förändrade uttagsmönster, vilket medförde en ökad avsättning på 31 MSEK.

Koncernens rapport över kassaflöden i sammandrag

MSEK	Okt-dec 2019	Okt-dec 2018	Helår 2019	Helår 2018
Resultat före skatt	184	193	776	457
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändringar av rörelsekapital	525	336	1 830	1 085
Kassaflöde från den löpande verksamheten	675	230	2 167	1 023
Kassaflöde från investeringsverksamheten	-728	-374	-1 512	-536
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	-104	-26	-642	-367
Periodens kassaflöde	-156	-170	13	121
Likvida medel vid periodens början	360	361	191	70
Likvida medel vid periodens slut	204	191	204	191

Kommentarer till koncernens rapport över kassaflöden

Jämförelsetal avseende kommentarer till koncernens kassaflöde är helåret 2018.

Kassaflöde från den löpande verksamheten

Kassaflödet från den löpande verksamheten var högre än föregående år och uppgick till 2 167 MSEK (1 023), delvis till följd av förbättrat resultat. Förändringen förklaras också delvis av införandet av IFRS 16 "Leasingavtal" där betalda leasingavgifter (som hänför sig till redovisad leasingkuld) numera delas upp på amortering av leasingkuld (finansieringsverksamheten) och ränta (löpande verksamheten). Enligt tidigare principer klassificerades leasingavgiften i sin helhet i den löpande verksamheten, varför byte av redovisningsprincip medfört att kassaflödet i den löpande verksamheten ökat med 360 MSEK.

Positiva förändringar av rörelsekapitalet bidrog också och beror på när i tiden fakturering respektive betalning skett. Även ökade avsättningar bidrog till förändringen.

Kassaflöde från investeringsverksamheten

Kassaflöde från investeringsverksamheten uppgick till -1 512 MSEK (-536).

Investeringar i materiella anläggningstillgångar uppgick till -552 MSEK (-508), varav -541 MSEK (-503) avsåg investeringar i fordon. Övriga investeringar i materiella anläggningstillgångar uppgick till -11 MSEK (-5).

Investeringar i immateriella tillgångar uppgick till -97 MSEK (-58) och avsåg bland annat ny ekonomiplattform och utveckling av nytt planeringssystem.

Årets förvärv av kortfristiga placeringar uppgick till -1 330 MSEK (-383), medan försäljning eller förfall av kortfristiga placeringar uppgick till 369 MSEK (469). Likviden vid försäljning av aktier i intressebolag uppgick till 106 MSEK (-).

Kassaflöde från finansieringsverksamheten

Kassaflödet från finansieringsverksamheten uppgick till -642 MSEK (-367). Aktieutdelning till aktieägarna har verkställts om -194 MSEK (-269). SJ har amorterat -98 MSEK (-98) enligt plan på upptagna lån. Amortering av leasingkulden uppgick till -350 MSEK (-), vilken redovisas till följd av att koncernen tillämpar IFRS 16 "Leasingavtal" sedan 1 januari 2019, se not 5.

Koncernens investeringar

God lönsamhet är en förutsättning för att SJ ska kunna leva upp till kundernas och resenärernas förväntningar genom att genomföra nödvändiga investeringar i såväl utveckling av medarbetare, digitala lösningar som fordonsflotta. Starkt resultat de senaste åren gör att SJ nu ökar investeringstakten och gör en rekordstor satsning för att möta morgondagens behov av bekväma och effektiva tågresor.

Under de närmaste åren investerar SJ i en ny och upp- rustad fordonsflotta. Det första moderniserade X 2000- tåget tas i trafik under 2020. Tidigare påbörjad upphand- ling av nya snabbtåg har avbrutits efter dom från EU-dom- stolen med innebörd att SJ omfattas av försörjningsdirekti- vet (LUF). SJ avvaktar beslut från EU-kommissionen i fråga om den svenska järnvägsmarknaden ska undantas från försörjningsdirektivets (LUF) tillämpningsområde innan beslut tas om väg framåt i anskaffningsprocessen.

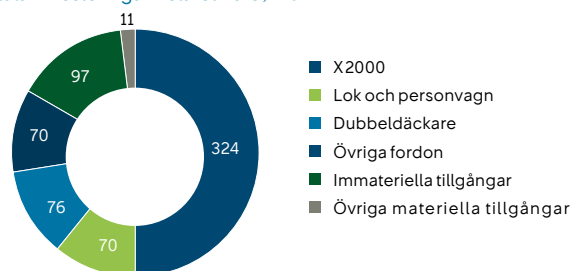
Anskaffning av nya regionaltåg har inletts och förstudie pågår. Upphandling av upprustning av SJs nattågsvagnar pågår och anbudsförfrågan har publicerats.

Totalt investerar SJ cirka 12 miljarder kronor de närmaste åren för att kunna erbjuda framtidens klimatsmarta resor.

SJ gör även kontinuerligt löpande investeringar i tågflottan, både förbättringar i säkerhet, prestanda och kundupplevelse.

Investeringarna under 2019 i materiella anläggningstill- gångar uppgick till 552 MSEK (508 MSEK). Investeringarna avser främst X 2000. Investeringar avseende immateriella tillgångar under året uppgick till 97 MSEK (58 MSEK) och avsåg bland annat ny ekonomiplattform och utveckling av nytt planeringssystem.

Totala investeringar helåret 2019, MSEK

SJs nya X 2000 – en hållbar investering

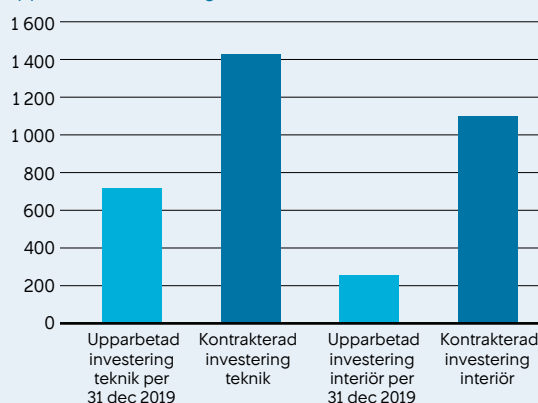
SJ genomför en omfattande modernisering av X 2000 genom att investera i ny teknik och helt ny interiör. Kravställningen på framtidens X 2000 har tagits fram tillsammans med SJs kunder och medarbetare.

Inom teknikuppgaderingen har ombyggnationen av det femte fordonet snart avslutats. Montering av inredning i fordon nummer två pågår och detta fordon blir det första som tas i trafik.

Förutom kontrakterade investeringar i teknik och interiör ingår även utbyte av övrig teknik som exempelvis boggiramar, dörrsystem och förberedelser för ett nytt signalsystem (ERTMS).

Satsningen på nya X 2000 uppgår totalt till cirka 3,5 miljarder kronor och det första tåget beräknas att tas i trafik under 2020. Per den 31 december hade sedan projektstart totalt 718 MSEK upparbetats avseende teknik och 256 MSEK avseende interiör.

Upparbetad investering X 2000, MSEK

Moderbolagets resultaträkning i sammandrag

MSEK	Okt-dec 2019	Okt-dec 2018	Helår 2019	Helår 2018
Nettoomsättning	2 104	1 913	7 715	6 969
Övriga rörelseintäkter	1	1	7	50
Summa rörelsens intäkter	2 105	1 914	7 722	7 019
Personalkostnader	-557	-550	-2 172	-2 152
Av- och nedskrivningar	-197	-188	-774	-754
Övriga kostnader	-1 141	-997	-4 168	-3 785
Summa kostnader	-1 895	-1 735	-7 113	-6 691
Rörelseresultat	210	179	609	328
Resultat från andelar i koncernbolag	–	–	2	23
Resultat från andelar i intressebolag	–	1	99	11
Intäkter från övriga värdepapper och fordringar	3	-11	26	3
Räntekostnader och liknande kostnader	-4	-5	-11	-15
Resultat efter finansnetto	210	165	725	350
<i>Bokslutsdispositioner:</i>				
Lämnade koncernbidrag	-6	0	-6	0
Erhållna koncernbidrag	81	118	81	118
Avsättning periodiseringsfond	-251	-133	-251	-133
Summa bokslutsdispositioner	-176	-16	-176	-16
Resultat före skatt	34	149	549	334
Aktuell skatt	-10	-35	-99	-39
Periodens resultat	24	114	450	295

Kommentarer till moderbolagets resultaträkning i sammandrag

Moderbolaget SJ ABs verksamhet består av tågtrafik med därtill förenlig verksamhet samt huvudkontorets funktioner. Trafikintäkter från såväl kommersiell trafik som upphandlad trafik utgör den dominerande intäktskällan.

Personalkostnaderna har ökat något jämfört med föregående år, medelantalet anställda i moderbolaget per den 31 december uppgick till 2 964 (2 954).

Resultat före skatt för året uppgick till 549 MSEK (334). Den effektiva skattesatsen för helåret uppgick till 18,0 procent (11,7). Skillnaden mellan den faktiska skattesatsen på 21,4 procent och den effektiva skatten för året beror främst på ej skattepliktig realisationsvinst vid avyttring av intressebolag. Årets resultat uppgick till 450 MSEK (295).

Moderbolagets balansräkning i sammandrag

MSEK	31 dec 2019	31 dec 2018
TILLGÅNGAR		
Anläggningstillgångar		
Materiella anläggningstillgångar	5 033	5 183
Immateriella anläggningstillgångar	239	218
Finansiella anläggningstillgångar	168	178
Summa anläggningstillgångar	5 440	5 579
Omsättningstillgångar		
Varulager	9	9
Kortfristiga fordringar	662	782
Kortfristiga placeringar	2 483	1 518
Kassa och bank	203	190
Summa omsättningstillgångar	3 356	2 499
SUMMA TILLGÅNGAR	8 796	8 077
EGET KAPITAL OCH SKULDER		
Eget kapital	4 775	4 513
Obeskattade reserver		
Perioderingsfond	384	133
Summa obeskattade reserver	384	133
Skulder		
Avsättningar	910	801
Långfristiga skulder	768	864
Kortfristiga skulder	1 959	1 767
Summa skulder	3 637	3 432
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER	8 796	8 077

Kommentarer till moderbolagets balansräkning i sammandrag

Kortfristiga placeringar uppgick till 2 483 MSEK (1 518), där ökningen förklaras av att överskottslikviditeten investerats i obligationer och räntefonder.

Eget kapital i moderbolaget var 4 775 MSEK (4 513). Förändringen beror främst på årets resultat samt utdelning till aktieägarna om 194 MSEK (269).

Noter

Not 1: Redovisningsprinciper

Denna delårsrapport har upprättats i enlighet med IAS 34 "Delårsrapportering" och Årsredovisningslagen. Moderbolagets delårsrapport är upprättad enligt Årsredovisningslagen, kapitel 9, och Rådet för finansiell rapporterings rekommendation RFR 2. De tillämpade redovisningsprinciperna överensstämmer med de som presenteras i årsredovisningen för 2018 som finns tillgänglig på www.sj.se, se sidorna 63-65, förutom vad som anges nedan.

Nya standarder som tillämpas från 1 januari 2019

SJ koncernen tillämpar IFRS 16 "Leasingavtal" från och med 1 januari 2019. IFRS 16 ersätter IAS 17 "Leasingavtal". Den nya standarden innebär att de flesta leasingavtal redovisas i

balansräkningen, eftersom skillnaden mellan operationella leasingavtal och finansiella leasingavtal tagits bort. Enligt den nya standarden ska en tillgång (avseende rättigheten att använda den leasade tillgången) och en finansiell skuld (avseende skyldigheten att betala leasingavgifter) redovisas, med undantag för korttidsleasingavtal samt leasingavtal för vilka den underliggande tillgången är av lågt värde. Standarden påverkar koncernens redovisning av operationella leasingavtal (mestadels lokaler och fordon). För mer information om övergången till IFRS 16, se not 5 i denna rapport.

Not 2: Intäkter

SJ-koncernen, 1 januari-31 december 2019				
MSEK	Kommersiell trafik	Upphandlad trafik	Övrigt	Summa
<i>Tidpunkt för uppfyllande av prestationsåtagande</i>				
Vid en given tidpunkt	5 377	941	212	6 530
Över tid	573	1 498	–	2 072
Summa nettoomsättning	5 951	2 439	212	8 602
SJ-koncernen, 1 januari-31 december 2018				
MSEK	Kommersiell trafik	Upphandlad trafik	Övrigt	Summa
<i>Tidpunkt för uppfyllande av prestationsåtagande</i>				
Vid en given tidpunkt	4 829	838	199	5 867
Över tid	529	1 478	–	2 007
Summa nettoomsättning	5 358	2 316	199	7 874

Uppdelningen av intäkter utgår från Sjs affärsmodell. SJ bedriver dels kommersiell trafik i egen regi, dels trafik som upphandlats av regionala kollektivtrafikmyndigheter och nationell trafikupphandlingsmyndighet. Utöver intäkter från kommersiell och upphandlad trafik har SJ intäkter från exempelvis försäljning ombord, så kallad bistroförsäljning vilka redovisas under "Övrigt".

Prestationsåtagandet för den kommersiella trafiken bedöms vara uppfyllt i samband med att resan inträffar, periodkort redovisas över tid. För upphandlad trafik bedöms prestationsåtagandet avseende åtagandet mot trafikupphandlingsmyndigheten uppfyllas löpande under kontraktstiden, intäkter från biljettförsäljning redovisas i samband med att resan inträffar.

Not 3: Eventualförpliktelser

SJ AB ställde under andra kvartalet 2019 ut två bankgarantier avseende nytecknade avtal inom upphandlad trafik. De nya garantierna uppgick sammanlagt till 461 MSEK. Se även Not 26 i Sjs Års- och hållbarhetsredovisning 2018 (sidan 87).

Not 4: Upplýsning om verkliga värden avseende finansiella instrument

De finansiella instrument som värderas till verkligt värde avser:

- derivatinstrument, obligationer och andra långfristiga fordringar som uppgår till 2 254 MSEK (1 584) och tillhör nivå 2 i verkligt värde hierarkin, samt

- räntefonder om 300 MSEK (–) som tillhör nivå 1 i verkligt värde hierarkin.

För finansiella instrument som inte värderas till verkligt värde anses det bokförda värdet vara en rimlig uppskattning av verkligt värde. Sjs kreditvillkor avseende banklån antas enligt en approximativ uppskattning vara att betrakta som marknadsmässiga, och då skulderna löper med rörlig STIBOR-baserad ränta antas skuldernas storlek vara en korrekt bedömning av det verkliga värdet. Ytterligare information om redovisningsprinciper för finansiella instrument och de metoder som använts för att beräkna verkligt värde för de finansiella instrumenten finns beskrivet i not 17 i årsredovisningen 2018.

Not 5: Effekter på tillgångar, skulder och eget kapital i samband med övergången till IFRS 16 "Leasingavtal"

Koncernen	1 januari 2019		1 januari 2019
MSEK	Redovisade balansposter	Omräkning IFRS 16	Omräknade balansposter
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
Materiella anläggningstillgångar	5 185	–	5 185
Nyttjanderättstillgångar	n/a	1 145	1 145
Immateriella tillgångar	218	–	218
Finansiella tillgångar	141	–	141
Summa anläggningstillgångar	5 544	1 145	6 689
Omsättningstillgångar			
Varulager	9	–	9
Kortfristiga fordringar	773	–	773
Kortfristiga placeringar	1 518	–	1 518
Likvida medel	191	–	191
Summa omsättningstillgångar	2 491	–	2 491
SUMMA TILLGÅNGAR	8 035	1 145	9 180
EGET KAPITAL OCH SKULDER			
Summa eget kapital	4 740	–	4 740
Långfristiga skulder			
Avsättningar	191	–	191
Räntebärande skulder	864	–	864
Leasingskulder	n/a	808	808
Uppskjutna skatteskulder	465	–	465
Summa långfristiga skulder	1 520	808	2 328
Kortfristiga skulder			
Avsättningar	174	–	174
Räntebärande skulder	98	–	98
Leasingskulder	n/a	337	337
Icke-räntebärande skulder	1 502	–	1 502
Summa kortfristiga skulder	1 774	337	2 111
Summa skulder	3 294	1 145	4 439
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER	8 035	1 145	9 180

Avstämning mellan operationell leasing (IAS 17) och redovisad leasingskuld (IFRS 16)

MSEK	Summa	Varav fordon	Varav lokal
Åtaganden för operationella leasingavtal per den 31 december 2018	1 219	268	951
Diskontering med koncernens marginella låneränta	-32	-7	-25
Avgår korttidsleasingavtal	-41	–	-41
Avgår leasingavtal för vilka den underliggande tillgången är av lågt värde	-1	–	-1
Leasingskuld per den 1 januari 2019	1 145	261	884
varav kortfristig leasingskuld	337	133	204
varav långfristig leasingskuld	808	128	680

SJ har använt en vägd genomsnittlig marginell låneränta om 1 procent vid fastställande av leasingskulden i öppningsbalansräkningen per den 1 januari 2019.

Övrig information – koncernen

Organisationsförändringar

Den 1 december 2019 tillträdde Arvid Fredman som Direktör Fordon och medlem av koncernledningen. Arvid Fredman var tidigare chef för fordonsdivisionens trafikupphandlingar och har haft en viktig roll i divisionens utvecklingsarbete. Han började på SJ hösten 2009 och har lång erfarenhet inom division Fordon.

Tidigare Direktör Fordon Claes Broström har tagit över som ansvarig för Sjs stora fordonsprojekt fram till januari 2021, då han går i pension. Claes Broström förblir medlem av koncernledningen.

Rekrytering till ledningsgrupperna för dotterbolagen SJ Norge AS och SJ Öresund AB pågår. Sverre Høven tillträdde som verkställande direktör för SJ Norge AS den 15 januari 2020 och är även medlem av Sjs koncernledning. Sverre Høven kommer närmast från arbetsgivarföreningen Spekter där han sedan 2017 varit Direktör för arbetsmarknadspolitik. Han har också lång erfarenhet av olika ledarroller hos bland annat Flytoget AS.

Den 16 januari 2020 tillträdde Bjarni Skipper som tillförordnad Direktör Produkt. Bjarni Skipper är chef för Trafikprogram och Planering inom division Produkt och kommer i sin nya roll att ingå i Sjs koncernledning. Tidigare Direktör Produkt Caroline Åstrand kommer att lämna SJ innan sommaren på eget initiativ.

Den 1 mars 2020 går Madeleine Raukas in i rollen som tillförordnad vd för SJ AB och tillförordnad koncernchef för SJ-koncernen, fram till dess rekrytering av ny vd och koncernchef för SJ är klar. Madeleine Raukas är idag vice vd och Direktör Trafik och Service. Den 1 mars tillträder även Henrik Rättzén som vice vd, ett uppdrag han får utöver sin roll som Ekonomidirektör. Sjs vd och koncernchef Crister Fritzson lämnar sitt uppdrag i slutet av mars.

Väsentliga risker

Sjs risker och riskhantering beskrivs i [Sjs Års- och hållbarhetsredovisning 2018](#) sidorna 42-43.

Osäkerhetsfaktorer

Sjs upphandling av nytt tågskyddssystem för bland annat X 2000 har blivit föremål för överprövning hos förvaltningsrätten i Stockholm. Det nya tågskyddssystemet krävs för att kunna trafikera infrastruktur med det av EU standardiserade signalsystemet ERTMS. Enligt Trafikverkets plan, som följer politiskt beslut om utveckling av svensk infrastruktur, ska ERTMS vara infört på Södra stambanan till januari 2023. Från denna tidpunkt krävs alltså att Sjs fordon utrustas med nytt tågskyddssystem för att kunna trafikera linjen Stockholm-Malmö.

Vid tidpunkten då EU-domstolen meddelade dom innebärande att Sjs verksamhet omfattas av upphandlingsskyldighet enligt LUF hade Sjs upphandling av nytt

tågskyddssystem pågått i drygt två års tid. Om SJ skulle börjat om upphandlingen med ett annonserat förfarande enligt LUF skulle X 2000-flottan inte hinna utrustas med nytt tågskyddssystem till januari 2023, med konsekvens att ingen trafik Stockholm-Malmö skulle kunna köras. Mot denna bakgrund bedömde SJ att det förelåg synnerlig brådskande och genomförde därför upphandlingen såsom ett förhandlat förfarande utan föregående annonsering.

Efter att upphandlingen slutförts och avtal tecknats med den leverantör som lämnat det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet lämnade en annan leverantör in en begäran om överprövning med yrkande om att avtalet ska ogiltigförklaras. Skriftväxlingen i målet är avslutad och det ligger för närvarande för avgörande hos förvaltningsrätten. Om dom meddelas som innebär att avtal ogiltigförklaras och SJ tvingas göra om upphandlingen kommer Sjs fordon inte att kunna trafikera Södra stambanan från januari 2023, då infrastrukturen ska vara utrustad med ERTMS enligt beslutade planer.

Definitioner och mätmetoder

SJ presenterar vissa finansiella mått i kvartalsrapporten som inte definieras enligt IFRS och anser att dessa mått ger värdefull kompletterande information till ägaren, styrelsen och koncernledningen då de möjliggör utvärdering av resultat och utveckling. Eftersom inte alla företag beräknar finansiella mått på samma sätt, är dessa inte alltid jämförbara med mått som används av andra företag. Dessa finansiella mått ska därför inte ses som en ersättning för mått som definieras enligt IFRS.

Nyckeltal definierade enligt IFRS är; periodens resultat och resultat per aktie. Avstämning för nyckeltal som ej är definierade enligt IFRS men som SJ följer upp finns på sidan 17. För definitioner hänvisas till [Sjs års- och hållbarhetsredovisning 2018](#) sidan 99.

Händelser efter balansdagen

SJ har fått förtroendet att fortsätta köra nattågstrafiken på linjen Stockholm-Östersund-Duved i ytterligare fyra år från december 2020, med möjlighet till förlängning i som längst två år. Nattågstrafiken Stockholm-Luleå-Narvik, en affär som SJ har idag, tilldelades annan tågoperatör med samma avtalslängd. Detta meddelade Trafikverket den 10 februari 2020.

Sjs avtal är relativt likt dagens avtal på aktuell sträcka, tjänstekoncession där operatörens intäkter består av biljettintäkter samt en fast ersättning från Trafikverket, vilket ger ett naturligt incitament då lönsamheten ökar om fler reser med tågen. Uppdraget innebär på samma sätt som idag ett helhetsansvar som omfattar trafikplanering, drift och personal, dagligt- och tekniskt underhåll samt ersättningstrafik.

Koncernöversikt per kvartal i siffror¹

	Q4 2019	Q3 2019	Q2 2019	Q1 2019	Q4 2018	Q3 2018	Q2 2018	Q1 2018	Q4 2017
Rörelsens intäkter, MSEK	2 309	2 048	2 212	2 041	2 144	1 848	2 001	1 931	2 107
- varav nettoomsättning, MSEK	2 308	2 048	2 208	2 038	2 142	1 848	1 997	1 887	2 087
Rörelsens kostnader, MSEK	-2 111	-1 923	-1 954	-1 911	-1 940	-1 757	-1 899	-1 880	-1 930
Rörelseresultat, MSEK	186	198	258	130	208	95	113	52	181
Rörelsemarginal, %	8,1	9,7	11,7	6,4	9,7	5,1	5,7	2,7	8,6
Periodens resultat, MSEK	132	176	205	105	150	73	119	47	135
Resultat per aktie, SEK	33,0	44,1	51,3	26,2	37,4	18,2	29,8	11,7	33,6
Periodens kassaflöde, MSEK	-156	-156	-20	345	-170	359	-58	-10	-93
Investeringar i immateriella tillgångar och materiella anläggningstillgångar, MSEK	-222	-158	-145	-124	-177	-121	-136	-131	-161
Finansiella mål									
Avkastning på operativt kapital, % (mål >7%)	16,2	17,3	15,4	12,6	11,4	10,6	12,5	14,1	16,4
Nettoskulsättningsgrad, ggr (mål 0,5-1,0 ggr)	-0,14	-0,09	-0,03	0,02	-0,14	-0,13	-0,05	-0,12	-0,10
Av styrelsen föreslagen utdelning avseende årets resultat, % (mål 30-50%)	30	-	-	-	50	-	-	-	50
Avstämning operativt kapital och avkastning operativt kapital									
Genomsnittligt eget kapital, R12	4 949	4 815	4 721	4 648	4 612	4 592	4 560	4 515	4 456
Genomsnittliga räntebärande avsättningar, R12	157	157	156	156	156	157	158	159	160
Genomsnittliga övriga räntebärande skulder ² , R12	1 916	1 699	1 484	1 262	1 014	1 038	1 058	1 075	1 120
Genomsnittliga likvida medel, R12	416	442	397	260	161	101	112	160	161
Genomsnittliga övriga räntebärande tillgångar, R12	1 841	1 630	1 488	1 473	1 507	1 543	1 557	1 529	1 502
Genomsnittligt operativt kapital, R12	4 765	4 600	4 476	4 333	4 114	4 144	4 107	4 060	4 073
Rörelseresultat, R12	772	794	691	546	468	441	513	574	666
Avkastning operativt kapital, %	16,2	17,3	15,4	12,6	11,4	10,6	12,5	14,1	16,4
Avstämning nettoskuld och nettoskulsättningsgrad									
Räntebärande avsättningar	160	156	155	157	159	155	156	158	159
Övriga räntebärande skulder ²	1 854	1 819	1 942	1 989 ²	962	988	1 030	1 024	1 060
Likvida medel	204	360	516	536	191	361	2	60	70
Övriga räntebärande tillgångar	2 557	2 080	1 717	1 511	1 589	1 396	1 413	1 686	1 614
Nettoskuld (+)/ nettokassa (-)	-747	-465	-136	99	-659	-614	-229	-564	-465
Eget kapital	5 170	5 028	4 852	4 849	4 740	4 592	4 516	4 667	4 615
Nettoskulsättningsgrad, ggr	-0,14	-0,09	-0,03	0,02	-0,14	-0,13	-0,05	-0,12	-0,10
Icke-finansiella nyckeltal									
Medelantal anställda	3 800	3 785	3 802 ³	3 750	3 734	3 767	3 823	3 698	3 706
Sjukfrånvaro, % (R12)	4,9	4,9 ³	5,1 ³	5,1	5,2	5,3	5,3	5,3	5,4
Punktlighet långdistanståg (fjärr- och nattåg), 5 min, %	85	82	82	81	82	75	74	76	82
Punktlighet medeldistanståg (regionaltåg), 5 min, %	92	93	92	92	90	88	87	89	92
Punktlighet kortdistanståg (pendeltåg), 3 min,%	94	95	94	93	92	93	91	92	92

1. För definition av finansiella och icke-finansiella nyckeltal hänvisas till Sjs Års- och hållbarhetsredovisning 2018 sidorna 99-100.

2. Avser "räntebärande skulder" och "leasingskulder" i koncernens rapport över finansiell ställning i sammandrag. Leasingskulden ökade med 1 145 MSEK den 1 januari 2019 på grund av tillämpningen av IFRS 16, se not 5 för ytterligare information.

3. Perioden är bruten en månad tidigare än vad som anges (exempelvis utfall för Q2 avser mars-maj).

Försäkran

Undertecknade försäkrar att rapport över fjärde kvartalet 2019 ger en rättvisande översikt av moderbolagets och koncernens verksamhet, ställning och resultat samt beskriver väsentliga risker och osäkerhetsfaktorer som moderbolaget och de företag som ingår i koncernen står inför.

Stockholm den 12 februari 2020

Siv Svensson
Styrelsens ordförande

Ulrika Dellby
Styrelseledamot

Lennart Käll
Styrelseledamot

Per Matses
Styrelseledamot

Ulrika Nordström
Styrelseledamot

Kersti Strandqvist
Styrelseledamot

Klas Wählberg
Styrelseledamot

Per Hammarqvist
Arbetstagarrepresentant

Hans Pilgaard
Arbetstagarrepresentant

Stefan Zetterlund
Arbetstagarrepresentant

Crister Fritzson
Verkställande direktör

Denna rapport har ej varit föremål för granskning av företagets revisorer.

Rapporttillfällen

Års- och hållbarhetsredovisning 2019 . . .19 mars 2020
 Rapport för första kvartalet 202029 april 2020
 Årsstämma 202029 april 2020
 Rapport för andra kvartalet 202016 juli 2020
 Rapport för tredje kvartalet 202021 oktober 2020
 Rapport för fjärde kvartalet 2020februari 2021

För frågor kring rapporten, vänligen kontakta Sjs presstjänst på 010-751 51 84.

Ekonomisk information beställs från SJ AB, Stab Ekonomi, 105 50 Stockholm och finns även på sj.se.

SJ är ett svenskt reseföretag som erbjuder hållbara tågresor i egen regi och i samarbete med andra. Koncernen hade 4 600 medarbetare och en omsättning på cirka 8,6 miljarder kronor under 2019. Som marknadsledande tågoperatör knyter SJ ihop Sverige, liksom Skandinavien och huvudstäderna. Varje dag väljer 150 000 personer att resa med någon av SJs 1 220 avgångar från 291 stationer. SJ ägs av svenska staten och har som uppdrag att driva lönsam persontrafik på järnväg.

Vision:

Ett SJ att lita på och längta till

Affärsidé:

SJ ska erbjuda världens mest kundnära och hållbara resande i egen regi och i samarbete med andra. Det innebär att vi ska vara bäst på att tillgodose kundernas behov och att socialt, miljömässigt och ekonomiskt ansvar ska gå hand i hand genom hela vår verksamhet.

Värdeord:

Pålitligt, Enkelt, Mänskligt och Härligt

Syfte:

Vi för människor närmare varandra, varje dag